

DEN FÖRSVUNNA JOURNALISTEN

 *undervisningsspel om
makt och ansvar*

Spelets syfte och förlopp

- Den försvunna journalisten är ett rollspel där spelarna lär sig om målen för hållbar utveckling och de utmaningar som är förknippade med dem.
- Spelet utspelar sig i Etiopien i Afrika.
- I spelet har den finländska journalisten Vilma Mäkipuro varit i Etiopien för att undersöka kaffeodlarnas arbetsförhållanden och nu har hon försvunnit. Nu går det inte att spåra hennes mobiltelefon och i Finland fruktar man det värsta. Utredarna försöker ta reda på vad som har hänt Vilma Mäkipuro.

Spelets syfte och förlopp

- Varje spelare tilldelas en egen rollfigur att leva sig in i. Fatta beslut utifrån rollfigurens perspektiv och agera i enlighet med hens mål.
- En del av spelarna är utredare som försöker lösa mysteriet och behöver ledtrådar från vittnen för att göra det. I gengäld kan de ge vittnena pengar och/eller synlighet.
- Andra är vittnen som kan ge ledtrådar till utredarna, men de vill också ha något av utredarna (pengar och/eller synlighet).
- Spelet består av tre episoder där en utredare möter två vittnen.

Uppvärmning

- Läs lugnt igenom namn och beskrivning av din rollfigur.
- Var särskilt uppmärksam på rollfigurens mål/uppdrag.
- Om det finns två alternativa namn på rollkortet ska spelaren välja ett av dem. Om du inte vet hur namnet uttalas kan du hitta på det själv.
- Öva på att säga din rollfigurs namn och yrke högt tre gånger i rad (du kan upprepa samma sak exempelvis viskande, med låg röst och med hög röst).

Tänk sedan på följande:

- med vilken typ av röst talar din rollfigur?
- är rollfiguren gammal eller ung?
- hurdan personlighet har din rollfigur? (exempelvis glad, artig, tvär, formell)

Förberedelser inför spelet

- Utredarna samlas på ett ställe (bruna kort).
- Vittnena delas in i grupper enligt färgen på deras rollkort (t.ex. blåa på ett ställe, ljusgröna på ett annat osv.).
- Varje utredare letar upp två vittnen som ska ha rollkort i olika färger. Om antalet spelare inte är delbart med tre, ska en eller två utredare leta upp tre vittnen.
- När grupperna är klara kan spelet börja med Episod 1.

EPISOD 1

FÖRHANDLINGAR I SMÅGRUPPER

Instruktioner för utredarna

1. Inled mötet och tacka alla för att de kommit. Berätta ditt namn, ditt yrke och vem du representerar.
2. Berätta om den försvunna journalisten och fråga om vittnena vill hjälpa dig. Säg att du i gengäld kan erbjuda dem pengar/synlighet.
3. Be vittnena motivera sina mål.
4. Avsluta mötet genom att välja det vittne vars mål du beslutar att stödja och ge vittnet inflytandekortet.

Instruktioner för vittnena

1. Berätta ditt namn, ditt yrke och vem du representerar.
2. Förklara vad ditt mål är och varför du behöver stöd för att uppnå det.
3. Förklara för utredaren varför hen ska stödja just dig.
4. Om utredaren väljer dig, tacka hen och räck upp handen. Läraren ger dig ett ledtrådskort som du kan ge till utredaren.

Episod 2

- Utredarna väljer nya par eller grupper om tre.
- De får inte välja samma rollfigurer som i den första episoden och inte heller två av samma färg till samma grupp.
- Den andra episoden genomförs på samma sätt som den första.
- **Tips:** Om ni vill kan ni rollspela den andra episoden så glatt och artigt som möjligt.

Episod 3

- Utredarna väljer nya par eller grupper om tre.
- De får inte välja samma rollfigurer som i de första episoderna och inte heller två av samma färg till samma grupp.
- Den tredje episoden genomförs på samma sätt som de föregående episoderna.
- **Tips:** Om ni vill kan ni rollspela den tredje episoden så irriterande och krångligt som möjligt.

DEN AVSLUTANDE GENOMGÅNGEN EFTER SPELET

Spelet är nu över och alla kan sluta spela sina rollfigurer.

1. Gruppindelning och presentation av rollfigurerna

- Eleverna delas in i smågrupper efter färg: alla utredare (bruna kort) i samma grupp, alla vittnen som främjar hälsovård (ljusgröna kort) i samma grupp osv.
- Om det finns endast en av någon färg kan den personen gå med i den minsta gruppen. Om det finns fler än 6 utredare delas de in i två grupper.
- Alla presenterar i smågrupperna sina rollfigurer och deras uppgifter.

Frågor för diskussion i smågrupperna:

- Hur kändes det att spela rollfiguren?
- Hur kändes det att agera enligt värderingarna och målen hos din rollfigur?
Var det lätt eller svårt, och varför?

2. Repetition av spelhändelserna

- Beslutsgrupp(er): gå igenom motiven till varför ni beslutade att stödja de vittnen ni valde.
- Verkade något av målen för hållbara utveckling som något vittne förespråkade vara viktigare än de andra, och varför?
- Vittnesgrupper: varje grupp räknar hur många inflytandekort de fått. Om någon gruppmedlem på sitt rollkort har ett kryss på målet för hållbar utveckling, ska de kort hen fått dras av från gruppens totala saldo.
- Fundera över varför du blev eller inte blev vald. Tyckte du att ärendet som din rollfigur förespråkade var viktigt?

3. Presentation och jämförelse av valen

Nu reflekterar vi tillsammans över de val som gjordes i spelet

- Varje vittnesgrupp berättar hur mycket stöd deras ärenden fick (t.ex. hälsovård +5, fred 0).
- Be utredargrupperna förklara motiven till sina val. Använd exempel från samtal som ägt rum under spelet.

Diskussionstips:

- Skulle utredarna själva ha gjort samma val som sina rollfigurer?
- Var valen rättvisa?
- Stötte vittnena på konflikter mellan målen hos sin egen rollfigur och de andra rollfigurerna?

4. Andra frågor att reflektera över

- Hur påverkar klimatförändringen Etiopien och andra utvecklingsländer?
- Reflektera över klimaträttvisa. Hur påverkas utvecklingsländerna av den västerländska befolkningens konsumtion och koldioxidavtryck?
- Vilka hinder finns för jämställdhet mellan könen i Etiopien? Hur är det i Finland?
- Hur stöder de globala målen för hållbar utveckling varandra?
- Vilka globala mål för hållbar utveckling anser du vara viktigast och varför?
- Hur kommer makt och ansvar till uttryck i en global och ojämlik värld?
- Vad kan du göra i ditt eget liv för att främja hållbar utveckling?

Hoppas att spelet var givande och att du lärde dig något nytt!

Vi skulle gärna få respons på din upplevelse.

Tack för din respons, den är mycket värdefull för oss!

Denna publikation har producerats med finansiellt stöd av Europeiska unionen. För dokumentets innehåll svarar stödtagaren och det kan inte anses spegla Europeiska unionens ställningstagande.